VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

Közgazdász

A MARX KÁROLY KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM LAPJA

V. ÉVFOLYAM, 4. SZÁM — Ára: 30 fillér — 1963. FEBRUÁR 25.

KITŰNŐ TANULÓINK

Baranyai Györgyi II. évf. belker. szak

Zsigmond Ildikó III. évf. tervmatematika

Krebsz Katalin pénzügy. III. évf.

Forgó Ferenc III. évf. tervmatematika.

Nyers Rezső látogatása egyetemünkön

Nyers Rezső, a Politikai Bizottság póttagja, a Központi Bizottság titkára meglátogatta egyetemünket február 18-án. Nyers elvtárs beszélgetést folytatott az egyetem állami és pártvezetőivel, az oktató-, nevelő- és tudományos munka problémáiról. A beszélgetésen részt vett még Párdi Imre, a pártközpont államgazdasági osztályának vezetője és Tóth István, a IX. kerületi pártbizottság titkára.

A beszélgetést Háy László rektor elvtárs tájékoztatója vezette be. Beszámolt arról, hogy az egyetem munkája nyugodt politikai légkörben folyik, az egyetem munkatársai és hallgatói helyeslik a pártkongresszus határozatait. Javulnak a tanulmányi eredmények, sikeresen folyik a tananyagok programjának elkészítése, a tananyagok korszerűsítése is megindult és már több korszerűsített tananyagunk van.

Ezek után ismertette Háy elvtárs azokat a problémákat, amelyek az egyetem munkájában felmerültek és megoldásukhoz felsőbb állami és pártszervek segítsége szükséges. Ezek között javasolta, hogy a hallgatókat gyakorlati munkájuk jobb megszervezése érdekében, korábban, a nyolcadik félévben osszák el a különböző állásokba, így biztosítsák az eredményesebb gyakorlatot. Kitért a tankönyvek és kézikönyvek árának rendezetlenségére, a közgazdasági jellegű felsőfokú technikumok és az egyetem feladatának összehangolatlanságára. Részletesen foglalkozott azzal, hogy a növekvő hallgatói létszám miatt, szükséges bővíteni az oktatási helyiségeket és a diákotthoni férőhelyeket. Ez utóbbi bővítése egyik feltétele annak is, hogy megfelelően biztosítani tudjuk a munkás—paraszt származású hallgatók arányát egyetemünkön.

Háy elvtárs kifejtette; a levelező oktatás színvonalának emelése is csak akkor lehetséges, ha a tanszékek több oktatóval rendelkeznek és valóban tudnak levelezni. Az oktatói létszámmal kapcsolatban felvetette, hogy bizonyos feladatokat ésszerűbben meg lehetne oldani, külső előadókkal és oktatási segéderőkkel.

Beszélt az oktatók matematikai továbbképzéséről is. Több oktató mentesítésével lehetővé kellene tenni ezek matematikai továbbképzését, meg kellene oldani a szakanyagokban a matematikai módszerek felhasználását és azt, hogy ezek oktatása rövidesen lehetővé váljon.

Háy elvtárs részletesen foglalkozott a tudományos munka feltételeivel. Ismertette, hogy oktatóink számottevő eredményeket értek el e téren, de problémaként vetődik fel, hogy nem foglalkoztak eleget a szocializmus kérdéseivel és többre is képesek lennének, ha a tanszékeink kapnának kutatást segítő szakképzett technikai erőket és ha az egyetem rendelkezne elektronikus számológéppel. Végül kitért a közgazdász továbbképzésre és ezzel kapcsolatban a különböző főhatóságok és intézmények által szervezett tanfolyamok anarchiájára.

Egyetemünk párttitkára, Kahulits László, arról beszélt, mi hárul a pártszervezetre ezekből a törekvésekből. Ismertette, hogy már eddig is igyekeztünk megteremteni a kapcsolatot a gyakorlati élettel, ezt szolgálta például, hogy az egyetemi és a kerületi pártbizottság közösen tűzött ki feladatokat e téren. Kahulits elvtárs hozzászólásában hangsúlyozta azt is, hogy egyetemünk részére jobb tájékoztatást kell biztosítani, hiszen ez feltétlenül szükséges akár a napirenden levő politikai, ideológiai, akár a gazdasági kérdések megértetéséhez, és az oktatás színvonalának emeléséhez.

A beszélgetésben többen elmondták a véleményüket, így László Imre rektorhelyettes, Szanyi Jenő dékán, Haász Árpád tanszékvezető, Péter György tanszékvezető, Szakasits D. György docens, Vági Ferenc tanszékvezető, A hozzászólások részletesebben kitértek azokra a kérdésekre, amelyeket Háy elvtárs felvetett, több esetben konkrétumokkal igazolták azt. Többen hangsúlyozták, hogy a színvonalas tudományos munka feltételeit jobban biztosítani kell.

Nyers elvtárs egyetemünk problémáit megértéssel fogadta és reálisnak tartja azokat. Válaszában abból indult ki, hogy világosan látni kell a gondok megoldásának feltételeit. Mindenekelőtt azt, hogy „három szűk esztendő" áll mögöttünk — mondotta —, és ugyanakkor nagy feladatokat kellett megoldanunk: a mezőgazdaság átszervezését, a műszaki fejlesztést. Ez az oka többek között annak, hogy a nemzeti jövedelemnek csak 1,5 százalékát fordíthatjuk tudományos kutatásra, szemben a Szovjetunió és az Egyesült Államok 2,5 százalékos ráfordításával. Jelenlegi helyzetünkben — bár a tudomány fejlődése kívánatossá tenné — nem lehet átcsoportosítást végrehajtani a nemzeti jövedelemben. A párt és a kormány világosan látja ezeket a problémákat és ahogy fejlődésünk során megérnek rá a feltételek, meg is oldja azokat. Természetesen, meg kell vizsgálni, hogy helyes-e a források felosztása.

Nyers elvtárs ezután ismertette, azokat a fontos gazdaságpolitikai feladatokat, amelyhez a párt és a kormány a közgazdaságtudomány segítségét kéri. *Ezek a következők: az állami vállalatok irányítási rendszere az összevonások után, a mezőgazdaság ár-, adó- és pénzügyi rendszerének megváltoztatása, a szocialista átszervezés után kialakult új helyzetnek megfelelően, a szocialista nemzetközi együttműködés hatása népgazdaságunk fejlesztésére.*

Egyetemünk vezetői által ismertetett gondokkal kapcsolatban rámutatott arra, melyeket lehet közvetlenül megoldani, melyeket szükséges alaposabban megvizsgálni és melyek a később realizálhatók. Nyers elvtárs összefoglalásképpen elmondotta, hogy nagyon jelentősnek tartják egyetemünk munkáját és igyekeznek előbbre vinni gondjaink megoldását, amelyeket a beszélgetés során felvetettünk.

Nyers elvtárs és a megbeszélés egyetemi részvevői egyöntetűen megállapították, hogy ez a látogatás és beszélgetés nagyon hasznos volt és ezt a jövőben rendszeressé kell tenni.

BEMUTATÓ

A Nemzeti Színház a napokban mutatta be O'Neill *„Hosszú út az éjszakába"* című drámáját. Eugene O'Neill, a XX. század egyik legnagyobb amerikai drámaírója egy család sorsán keresztül ábrázolja a mai Amerika kisemberének vergődő, kilátástalan életét. A család tagjai teljesen értelmetlenné vált életüket csak a valóság tényei elől menekülve képesek elviselni. Az apát *Bessenyei Ferenc*, az anyát — kettős szereposztásban — *Somogyi Erzsi* illetve *Mészáros Ági*, a két fiút *Kállai Ferenc* és *Kálmán György* játsszák.

Féléves statisztikánk

Félévi körkérdésünkre a dékáni hivatalok csak a rendes vizsgaidőszak eredményeivel válaszoltak. Ime:

A kereskedelmi kar 3,71-es átlaggal biztosította első helyét a karok között. Következik az általános kar (3,68). Az ipar kar átlaga 3,38.

Mindhárom karon a negyedévesek vezetnek az évfolyamok között. A legmagasabb évfolyamátlagot az általános kari negyedévesek érték el: 3,92. Közöttük a tanári „A" szakosok 4,3-as eredménye ugyancsak egyetemi csúcs ebben a félévben.

A tantárgyak részletezésénél feltűnő a matematika gyenge eredménye. (A kereskedelmi kar valamennyi évfolyamán pl. összesen négy ízben süllyedt a csoportok tantárgyi átlaga 3,00 alá, és mind a négy helyen matematikából!) Igen gyenge a harmadéves iparosok ipari könyvvitel átlaga: 2,37.

Jó viszont az ipar kar ideológiai tantárgyainak magas átlaga. Nagyon súlyos ellenben a következő: az ipar kar 443 hallgatójából 174 (39,2 százalék!) bukott meg. A többi karon az elégtelen vizsgák a letett vizsgáknak 3,6 százalékát (általános kar) illetve 3,39 százalékát (kereskedelmi kar) teszik ki.

Az adatok tehát a rendes vizsgaidőszakra vonatkoznak. Az átlagok a sikeres uv-k eredményeivel számolva még emelkednek majd. A jelenlegi egyetemi átlag: 3,59.

—váradi—

EGYETEMÜNK ÉS A FELSŐFOKÚ TECHNIKUMOK

Ismeretes, hogy az oktatási törvény értelmében felsőfokú technikumokat kell létrehozni a műszaki és gazdasági oktatás területén. Már három közgazdasági jellegű felsőfokú szakiskola működik Budapesten. A Felsőfokú Kereskedelmi és Vendéglátóipari szakiskola, a Felsőfokú Külkereskedelmi szakiskola és a Felsőfokú Számviteli szakiskola.

Ezzel kapcsolatban a közgazdászokat nyilván az érdekli, hogy a közgazdasági jellegű felsőfokú szakiskolák milyen képzést adnak, milyen munkaterületekre képesítenek. Egy további kérdés az, hogy milyen feladatokat ró ez az egyetemre, esetleg a tananyag milyen módosítását teszi szükségessé.

Ezekre a kérdésekre *Bailai László* elvtárstól, az Országos Tervhivatal főelőadójától kaptunk tájékoztatást.

Nem konkurrencia

A szakiskolák semmiképp sem jelentenek konkurrenciát az egyetemet végzett közgazdászok számára. Az egyetemet végzett közgazdák olyan szakemberek kell hogy legyenek, akik a közgazdaságtudományban, illetve annak egy tudományágában elméleti ismeretekkel, továbbá megfelelő gyakorlattal rendelkeznek, ennek alapján képesek népgazdasági, illetve a különböző ágazatok közötti összefüggések feltárására, közgazdasági feladatok önálló megoldására, a gazdasági élet állandó figyelemmel kísérésére, közgazdasági ismereteik magas színvonalú alkalmazására, kutató munkájukkal hozzájárulhatnak a közgazdaságtudomány fejlődéséhez. Képesek közgazdasági irányító munkát végezni.

A felsőfokú szakiskolán végzett szakemberek a közgazdaságtan, illetve az ágazati gazdaságtanok egy *szűkebb területére* (például vendéglátóipar) szereznek elméletileg is megalapozott, gyakorlati ismereteket és képzettségüknek megfelelő speciális munkaterületen képesek közgazdasági munkát végezni, esetleg nagyobb egységeket irányítani.

Tehát a felsőfokú szakiskola nem ad olyan átfogó népgazdasági vagy iparági ismereteket, mint az egyetem, viszont szakterületén elméletileg is és *gyakorlatilag is* mélyebb, részletesebb tananyagot oktat. Ennek megfelelően a szakiskolában végzettek tulajdonképpen nem a szó igazi értelmében vett felsőfokú szakemberek és nem is ilyen munkakörök ellátására képezik ki őket. Olyan feladatokat látnak majd el, amelyek ugyan nem igényelnek egyetemi végzettséget, de a középfokú technikumban megszerezhető ismereteknél többet kell tudniok azok elvégzéséhez.

Éppen abból kifolyólag, hogy a szakiskola egy-egy szakterületen részletesebb ismereteket nyújt,

kedvező lehetőségeket

teremt az egyetem számára, hogy megalapozottabbá tegye a közgazdászképzést, nagyobb figyelmet fordítson a népgazdasági, iparági problémák elemzésére, az ágazatok közötti kapcsolatok ismertetésére.

Természetesen az egyetemnek más szempontból is figyelembe kell venni, a szakiskolák létét, bár nem nagy mennyiségben, oktatókat kell képezni, elsősorban az ott folyó világnézeti oktatás számára. Ezenkívül segítséget jelentene, ha az egyetemi szakemberek vitákon vagy más módon hozzájárulnának a szakiskolák tantervének, tananyagának kialakításához.

Goldperger István

Népünk szembeszáll a reakciós erőkkel!

Megkérdeztük az egyetemünkre járó Kasro Mohamed Emint, a Magyarországon tanuló arab diákok szövetségének elnökét, *hogyan értékeli az iraki helyzetet?*

— Mint tudjuk, Irakban február 8-án politikailag elszigetelt tiszti csoport államcsínyt hajtott végre. A reakciós mozgalomban részt vettek imperialistabarát és nacionalista elemek. Világos, hogy az ellenforradalom célja az 1958. július 14-i forradalom vívmányainak felszámolása. Az államcsíny természetét megvilágította vezetőjének nyilatkozata és tettei. A bagdadi rádió már az első napon többször sugározta az államcsíny vezetőinek azt a felhívását, amelyben felszólít kommunisták, demokraták és hazafiak gyilkolására. A hírek szerint február 8 óta tízezer ember esett áldozatul a terrornak és több mint nyolcezer embert tartóztattak le. Népünk az ellenforradalom első napja óta elszántan harcbaszállt a pucscsistákkal. Ahogy a hírek mutatják, az ellenállás egyre növekszik a déli részeken és Kurdisztánban.

Véleménye szerint milyenek az ellenállás kilátásai?

— Mivel Irakban az imperialista ügynökök és a jobboldali elemek a demokratikus mozgalom erősödése és kiszélesítése miatt politikailag elszigetelődtek, és mivel Irakban a demokratikus mozgalom erős, bízom abban, hogy népünk győzni fog. A most kialakult és megszervezett ellenállás a hazafias front zászlaja alatt le fogja győzni az imperializmussal szövetséges összeesküvőket. E harcunkban

a világ haladó közvéleményének támogatása nagy segítséget nyújt.

A magyar egyetemisták hogyan reagáltak az iraki ellenforradalomra?

— A Magyarországon tanuló iraki diákok tapasztalata szerint diáktársaink élénken érdeklődnek az iraki események iránt, szimpatizálnak az ellenállási mozgalom harcával. Fölháborodásukat is kifejezték a Műszaki Egyetemen tartott gyűlésen. A Budapesti Műszaki Egyetem hallgatói, oktatói és dolgozói táviratot küldtek, amelyben a bebörtönzött hazafiak szabadonbocsátását, a demokratikus szabadságjogok teljes helyreállítását követelik az iraki hatóságoktól. Örömmel hallottam, hogy az itt élő arab diákok kezdeményezésére a Közgazdasági Egyetemen is tiltakozó gyűlés lesz. Büszke lennék, ha az én egyetemem hallgatói is kifejeznék szolidaritásukat.

K. J.

Az UNESCO reprodukciós kiállítása az Ernst Múzeumban

Az impresszionizmustól, tehát kb. a múlt század közepétől napjainkig mutatja be több mint egy század jelentősebb festőegyéniségeit, főbb irányzatait, formakereséseit a kiállítás. A napjainkig kifejezés ugyan pontatlan, mivel a ma is alkotó művészek közül mindössze néhány jelentősebb mestert találunk: Picassót, Légert és Tailleux-t; egyszóval adós marad a mai festészet irányzatainak reprezentálásával (informale, Neo-Dada stb.)

Nem nagyon ismert alkotásokat lát a látogató, mégis a kiállított darabok megfelelően jellemzik az elmúlt 100 év lázas alkotói formakereséseit, szemléltetik stílusjegyeit.

Talán sok a csendélet, tájkép, s tanulságosabb lehetett volna a kiállítás, ha az azonos irányzat képviselőit a rendezés jobban szétválasztja. Örrendetes, hogy a kevésbé ismert mesterek is méltó alkotókkal szerepelnek, mint a kubista Gris (A szifon), Franc Marc (Kék lovak) vagy Tailleux (Kék homár csendélet). Az 50 reprodukció nyomdatechnikai szempontból egészen kiváló.

Miklósvári Zoltán

A Közgazdasági Társaság hírei

A legközelebbi előadásra február 27-én, szerdán délután fél 4 órakor kerül sor a Kossuth-klubban. Címe: *A volumenmérés egyes közgazdasági problémái.* Előadó: *Drechsler László.*

Ugyanezen a napon és időpontban a Magyar Tudományos Akadémián *Radnai József* tart előadást, *„Az ügyvitelszervezés problémái az iparátszervezés kapcsán"* címmel.

„Mérlegrevizió"

A „Közgazdász" februári számában „Az első félév mérlege" c. cikk az elsőéves hallgatók zárszámadásának készült, különös tekintettel a nehézségekre. Bár a cikk nagyrészt helyes, néhány kitételével, megállapításával vitába kell szállnunk. Nem azért, mert ezek konkrét vonatkozásban olyan súlyos, nagy horderejű tévedések lennének, hanem azért, mert úgy érzem, ezek a tévedések néhány általános, nemcsak elsőéveseknél meglevő problémának konkrét megnyilvánulásai. Tehát nem fogalmak pontatlanságán akarok élcelődni, még csak nem is egy tárgyat — a filozófiatörténetet —, akarom védeni, hanem néhány általánosan elterjedt — úgy vélem, téves — eszmével akarok hadakozni.

A filozófiatörténet anyagát és jegyzetét bírálva ezt olvashatjuk: „alap a további két féléves tanulmányokhoz". Tudniillik a dialektikus és történelmi materializmushoz. Később pedig: „tananyag összeállításánál nem mindig a számunkra lényeges szempontok dominálnak, nem az, hogy mi kell egy végzett közgazdász általános műveltségéhez".

Az első megállapítás nagyjából elfogadható, bár az „alap" megfogalmazás nem túlságosan szerencsés. Ugyanis a filozófiatörténet elsősorban nem alapfogalmakat ad, inkább bevezetés a filozófiai gondolat fejlődésének megismertetését célozza. Jelentősége nyilvánvaló: hiszen a filozófia tanulása megköveteli a történelmi szemléletet, ezenkívül egy-egy gondolat, tétel bizonyítása általában történelmi fejlődésmenetének logikai sűrítése, megismétlése a kitérőket, vakvágányokat levágva. Tehát a filozófiatörténet anyagát ezek a szempontok determinálják. A második megállapítás teljesen helytelen. Aki az általános műveltség szempontjából vizsgálja a kérdést, annak nagyon halvány fogalma lehet nemcsak a filozófiáról, és az általános műveltségről, hanem általában az egyetemi képzés és a közgazdászképzés mivoltáról is. Általános műveltség fogalma alatt — véleményem szerint — a különböző művészetekben, a természettudományokban, a történelemben való alapvető jártasságot értjük. Ennek a tartalmát megközelítőleg az általános gimnázium tananyaga fedi, de nincs akadálya a szabadegyetem látogatásának, valamint a műveltség ezernyi más forrását igénybe venni. A felsőfokú oktatás, az egyetem célja azonban ehhez viszonyítva speciálisabb ismeretek oktatása. Amit az egyetemen kapunk, ez a szakma ismereteinket, szaktudásunkat gazdagítja, kissé szokatlan szóhasználattal, szakmai műveltségünket növeli. Ez a fogalom azonban kissé távol esik az általános műveltség fogalmától. Itt legföljebb az elfogadható, hogy szakmai műveltségünk része általános műveltségünknek, egyik összetevője, így ezzel az áttétellel szaktárgyaink általános műveltségünket is növelik. De gondolom, a cikk írója nem így értette. Most vizsgáljuk ilyen szempontból a filozófia szükségességét, vajon szaktudásunkhoz tartozik-e. Még a Műszaki Egyetemeken is — azonkívül, hogy a világnézeti fejlődést segíti elő, tudományos világnézetet ad, aminek jelentőségét lebecsülni nem lehet — szükség van bizonyos mértékig a valóság mozgástörvényeinek általános ismereteire. Ez a szakmai munkát is magasabb színvonalra emeli. Nálunk, társadalomtudományi egyetemen (!) enyhén szólva, helytelen dolog ismeretterjesztéssé lefokozni.

Az „általános műveltség" persze nem valami fogalmi tévedés, hanem — sajnos elég gé általános — prakticista szemlélet megnyilvánulása. Ez megtalálható sok más tárgy vonatkozásában is. Részünkről, diákok részéről olyan formában, hogy igen gyakran hallani, hogy „soha nem lesz szükségem rá", vagy vizsga után" na ezt sem fogom használni az életben soha". Lehetséges, hogy van a tananyagokban felesleges. De itt nem erről van szó. Arról, hogy különösen az alsóbb évfolyamokon nehezen vehető észre különféle tanyagok, tantárgyak kapcsolata, egymásra utaltsága. Azt kell látni, hogy soksok egymástól különböző összetevő eredőjeként jön létre a magas színvonalú közgazdasági tudás. Ez a prakticizmus egyes tanszékek részéről is megnyilvánul, akik az általuk képviselt tudományágat legfontosabbnak ítélik és ebben kissé túllépik a természetes-megszokott határokat. Ez szintén aránytalanságokat szül, persze, ellenkező előjellel. Például: egyetemünkön nem könyvelőket vagy bérelszámolókat stb. képezünk, hanem közgazdászokat.

Nem az volt a célom, hogy a tárgy fontosságát mindenek fölé emeljem — bár ez a tárgy speciális nehézségei miatt megkülönböztető tanulási módszereket igényel. Ugy érzem, ennek fel nem ismerése okozta a problémákat, amint ezt a cikkíró nagyon helyesen látta, bár további okkeresése kissé sántít.

Bánsági Pál
ipar III/1 szak.

122 téma közül választhatnak a tdk részvevői

Ismét felkerestük *Báger* Gusztáv elvtársat, egyetemünk Tudományos Diákköri Tanácsának elnökét, s megkértük, adjon tájékoztatást a tdk e félévi munkájáról.

— *Hány hallgató kapcsolódott be a jelentkezések alapján a tdk munkájába?*

— A tanév első félévében, éppen a nagylétszámú jelentkezés miatt, a jelentkezések lebonyolítása, rendszerezése nagyon elhúzódott. A nagy létszám hosszú szervezést igényel, s ezért nem kerülhetett sor arra, hogy alapos diákköri munkát végezzünk. A végleges kimutatás szerint az általános karon 191, az ipar karon 66, a kereskedelmi karon 150 hallgató jelentkezett a tudományos diákkörbe. A jelentkezők közül 13 fő II. és III. éves esti hallgató.

A tdk-munka tehát a hallgatók nagy tömegét öleli fel, különösen a szakmai olvasómozgalom.

— *Vannak-e akadályai a tdk-munkának?*

— Mint említettem, igen magasra nőtt a diákkör tagjainak száma az elmúlt évekhez képest. Ma már például a politikai gazdaságtan tanszéken, a nemzetközi és a belkereskedelmi tanszéken 60—70 körül van a tdk-tagok száma. Azelőtt 5—10 volt. A tanszékek ezt a nagy létszámot nehezen tudják átfogni, ezért a jövőben nem célunk a mennyiségi növelés, hanem az, hogy a diákköri munka színvonalát emeljük.

Jelentkezéskor a diákok rendkívül sok, 122 témakör közül választhatnak. A sok témakör újabb jelentős problémát von maga után, ami a tudományos diákköri továbbfejlődésre sajnos negatív hatást gyakorolt. Nyilván nem alakulhat ki olyan jó kollektíva abban a diákkörben, ahol minden hallgató a többitől merően különböző témán dolgozik, mint ott, ahol azonos témákkal többen foglalkoznak. A hallgatók diákköri munkáját a tanszékek oktatói segítik. Komoly nehézséget jelent, hogy az oktatók a témakörök számának megnövekedése miatt az egyes szakterület kérdéseihez nem tudnak kellő segítséget nyújtani.

A tudományos diákköri tagokkal való foglalkozás egyes oktatókra túlzott mértékű megterhelést jelent, s ez különösen a fiatalokra, a tanársegédekre vonatkozik, akiknek energiájuk jelentős részét elsősorban saját továbbfejlődésükre kell fordítaniuk. Fontos lenne ezen a téren megszüntetni az egyenetlen elosztást, s fokozottabban kellene bevonni a munka segítésébe a magasabb beosztású oktatókat. Megjegyzem, hogy a Szovjetunióban és egy sor szocialista országban a diákok tudományos munkáját elsősorban egyetemi tanárok, docensek támogatják.

Meg kell említenem még egy nehézséget, amelynek forrása az, hogy nem voltak a témakörök kari és egyetemi szinten koordinálva. Például a politikai gazdaságtan és a nemzetközi politikai és gazdaságtani kérdések tanszékének témakörei között több téma párhuzamosan szerepel.

— *A most folyó egyetemi reformmunkánál milyen szempontokat kellene figyelembe venni, amelyek elősegítik a diákköri munka további fejlődését?*

— Célszerűnek látszik olyan feltételek létrehozása, amelyek lehetővé teszik a fakultatív szemináriumok és a tdk munkájának hatékonyabb összekapcsolását. A tapasztalat ugyanis azt mutatja, hogy azokon a tanszékeken, ahol fakultatív szeminárium van, ott a tdk is jobban dolgozik, mint másutt. Példaként említem meg a gazdaságtörténet tanszéket, ahol a színvonalas és rendszeres diákköri munka a fakultatív szemináriumok megszűnésével lehanyatlott. A reform következtében az oktatási időnek nagyobb részét kellene fordítani szemináriumokra — elsősorban fakultatív szemináriumokra, s aránylag kevesebbet előadásokra. A kötelező előadások számának jelentős mértékű csökkentése pedig hasznos azért, mert a hallgatók több időt fordíthatnának önálló tanulásra, s idejük megnövekedése a diákköri munkát is elősegítené.

Mi a helyzet az olvasómozgalom terén?

— A szakmai olvasómozgalommal azt igyekeztünk elérni, hogy az elsőéves hallgatóknak, s azoknak a felsőéveseknek, akik gyengébb tanulmányi eredményt értek el, szervezett formában lehetővé váljék a kötelező tananyagon felüli ismeretszerzés. Az olvasómozgalomtól is várjuk, hogy a tudományos diákköri munka „előiskolája" legyen. A létszám itt is kielégítően magas. Az olvasómozgalom színvonala azonban alatta marad a diákkörben önálló dolgozatokat készítők csoportjában folyó munkának. A tanszékek szűk kapacitása ezen a területen jelenti a legnagyobb problémát. Feladatunk könnyebb oldalát az olvasmányok kijelölése jelenti. Nehezebb feladat annak ellenőrzése, hogy a hallgatók valóban elolvasták-e a vállalt irodalmat. A mostani félévben szükségesnek tartjuk bevezetni azt, hogy tanszékenként csak 1—2 alapvető összefoglaló könyv, néhány cikk elolvasása legyen a feladat. Az ellenőrzés oktatók vezetésével szemináriumszerű összefoglalók keretében történik a félév végén.

Befejezésül szükségesnek tartom megemlíteni még azt a célt, hogy a tdk még fokozottabb mértékben az ISZM egyik központi problémájává váljon. Biztatónak találjuk azokat a kezdeményezéseket, melyet az utóbbi időben a diákotthonokban a tudományos diákmunka érdekében történtek. Pl. szakfolyóiratok biztosítása, kutatószoba stb. Meggyőződésünk, hogy a tdk színvonalának emelése megjavítaná a tanulmányi eredményeket és kihatással lenne a politikai körök színvonalára is.

A KISZ tudományos diákköri tanácsa komoly erőfeszítést tesz annak érdekében, hogy a tanszékekkel karöltve megoldja a tdk munkájának nehézségeit, hogy alaposan előkészítse egyetemünk ősszel tartandó IV. tudományos diákköri konferenciáját, mely összekapcsolódik a VI. országos diákköri konferenciával. A konferenciákra csak úgy tudunk kellően felkészülni, ha oktatóink az eddiginél még nagyobb mértékben segítik munkánkat. Nem utolsósorban azonban szükséges a hallgatók lelkesedése, kitartása is, mely — remélem — fokozódni fog a félév során.

Viszt Erzsébet

Tervek, javaslatok, bírálatok

Hallgatók a KISZ munkájáról

Új félévet kezdtünk. Milyen is volt egyetemünkön az előző félévi KISZ-élet? Milyen tervek valósultak meg? Mit hiányolnak a hallgatók, s mit várnak a következő félévtől? Milyen javaslataik, kérdéseik vannak?

Ezekre a kérdésekre kerestem választ az első és másodéves hallgatók körében.

Polomszki Judit

a másodéves pénzügy I-es csoportból panasszal kezdte: — KISZ munkánk szinte kizárólag kulturális megmozdulásokra szorítkozott. Értem ezalatt a csoportos színház, illetve mozilátogatást. Ez is meglehetősen ritka volt. Ezenkívül nagy létszámban részt vettünk Kiss Dezső elvtárs választási beszédén. Politikai és szervezeti munkáról szinte nem is beszélhetünk.

Mi az amit vársz az új félévben, s miben látod a hiányosságok okait?

— Szerintem a hiba a nagy taglétszámban keresendő, éppen ezért nagyon bízom a most zajló decentralizáció sikerében. Miskolcon érettségiztem. Gimnáziumunkban volt egy úgynevezett KISZ-szoba, ahol a KISZ-csoportoknak, módjukban állt különböző ismeretterjesztő előadások, versenyek, klubdélutánok rendezése. A hely, a lehetőség itt is megvan, hiszen van KISZ-klubunk, de ott szinte kizárólag biliárdoznak, vagy kártyáznak. Maga a helyiség is sivár. Szerintem jó lenne, ha többet foglalkoznának a KISZ-klubbal — fejezte be Polomszki Judit.

Major Éva

másodéves tanárszakos, az általános kar alapszervi titkára volt az előző félévben. — Szervezeti életünk az alapszervben aránylag jó volt, különösen ami a tanár A- és B szakot illeti. Példának a sportot hozom fel: a KISZ-csoportok között kispályás futballbajnokság zajlott le, amelyet teljesen önállóan a sportfelelősök szerveztek. A színházbajárással már baj volt. A nagyobb létszám miatt együttesen ritkán jutottunk el a színházba vagy moziba.

Baj volt a pénzügyesekkel — folytatja Major Éva — ők voltak az alapszerv „mostohagyermekei". Tanulmányi eredményük is gyengébb volt. A napirenden levő decentralizációt nagyon helyeslem, például a két pénzügyes csoport esetében is. Önállóan majd jobban meg tudják mutatni, hogy mire képesek.

— Barátnőm a bölcsészkarra jár, vele szoktunk a KISZ-életről beszélgetni. Érdekes, hogy náluk sokkal őszintébb hang uralkodik az egyes alapszerveken beül, és a választásokat is nagy vita kíséri. Most mi is így szeretnénk, magunk javasoljuk az egyes csoportokból a tagokat a vezetőségbe és nem a vb jelöli. Ez nagyon fontos, s egész biztos, segíteni fogja a következő félévben az eredményesebb KISZ-munkát. Még egyet — mondja Éva — úgy érzem az elmúlt vizsgaidőszakban az egyes KISZ-csoportok összekovácsolódtak, jó közösséggé váltak, remélem ez tovább erősödik.

Nézzük, hogyan látják az elsőévesek az egyetemi KISZ-életet?

Tamási László

a belkereskedelmi szak 1-es csoportjába jár.

— Eltelt az első félév, és az alapszerven belül alig ismerjük egymást — kezdi. Ez nem is csoda, hiszen két agrár, három külker és négy belker csoport képez egy alapszervezetet. Eddig az alapszervezetben semmi csoportos kulturális vagy sport megmozdulás nem volt. És ha egymást ismerjük, ez szinte tisztán magánjellegű. A KISZ semmi lehetőséget nem nyújtott klubdélutánok megszervezésére. Pedig van KISZ-klubunk, lehetőség tehát lenne...

— Szerintem sok a KISZ funkcionárius. Elég lenne egy-egy csoport élén a KISZ csoportvezető és az agitprop felelős. Ők megosztva intézhetnék a csoport KISZ ügyeit, beleértve a kulturális, sport, tanulmányi és egyéb dolgokat is

— Kívánságod?

— Szeretném, ha több sportvetélkedő lenne a csoportok között, például ping-pongban és kosárlabdában és kirándulásokat is szervezhetnénk.

Tóth Sándor és Tóth Tibor

az első évfolyam „ikreit" kérdeztem következőnek. Kérdésemre, hogy mit nyújtott nekik az egyetemi KISZ-élet, Tóth Sándor, az ipar 5-ös hallgatója rögtön összehasonlítással kezdi:

— Baján érettségiztem. A gimnáziumban élénk, mozgalmas KISZ-életet éltünk. Osztályunkban szinte mindenki KISZ-tag volt, s habár szerényebb lehetőségekkel bírtunk, mégis sokkal pezsgőbb volt a KISZ-élet. Érthető, hogy meglepődtem, s többet vártam, különösen segítséget és támogatást az első időkben. Például itt vannak, illetve itt voltak a KISZ instruktorok. Az első egy-két hét után nem is láttuk őket, pedig sokat segíthettek volna. KISZ-csoportvezetőm Kiss Gábor volt, aki lemondott. Ezután Csath Magda került a csoport élére. Úgy hogy szinte egy hónapig nem is tudtuk, hogy ő a KISZ-csoportvezető. Hogy ki és mikor választotta meg, rejtély. Munkáját jól végzi, és bennünket csupán a választási eljárás lepett meg.

Ezután a kollégiumot említi. Mindketten kollégisták, ahol viszont sok segítséget kaptak a felsőévesektől. Majd Tóth Tibor az ipar 3-as csoport hallgatója így folytatja:

— Már egy fél éve járunk egyetemre, és igazi mozgalmas KISZ-életet nem láttam. Nem akarok erős kifejezést használni, de úgy érzem, hogy a szervezeti élet csak *szavakra* szorítkozik. A bejárat elé tesznek ki egy-egy táblát, s ezzel a szervezés nagyjából be is fejeződött. KISZ-gyűlésünk például már több mint egy hónapja nem volt. Igaz, közbejött a vizsgaidőszak, de azért egyszer legalább összejöhettünk volna.

Ezután az énekkart említi: Felvételkor nagyon sokan jelentkeztek az énekkarba. Most alig vannak már, s gyakran a tehetségesek is lemorzsolódnak. A KISZ többet törődhetne az énekkarral. Pécsi utazást vettek tervbe, de ha így megy tovább nem sok reményünk marad a megvalósításra. Jó lenne ha a KISZ az énekkari tagságot is szigorúbban venné, (fegyelmi).

— Sokat panaszkodtunk, de azért nem szabad megfeledkezni például a rendezvényekről. Nagyon jól sikerült és mindannyian jól éreztük magunkat a szeptemberi hajókiránduláson, a gólyabálon, a Télapó-bálon, vagy a KISZ rendezésében lezajlott ötórai teákon. Reméljük, hogy ezek folytatódnak — mondta végül Tóth Sándor.

Brüll Mária

Téli szórakozás a Balatonon

A nemzetközi munkásmozgalom kérdései az általánoskari taggyűlés napirendjén

Az általános kari pártalapszervezet február 20-i taggyűlésén megvitatta a nemzetközi munkásmozgalomban folyó vita néhány kérdését. A vezetőség beszámolójában — melyet Erdős Tibor elvtárs tartott meg — foglalkozott azokkal a vitákkal, amelyek a háború elkerüléséért folytatott harc, az atomháború jelentőségének értelmezése körül folynak, a kínai pártnak az olasz és jugoszláv párttal fennálló nézeteltéréseivel, a gazdasági kérdésekben lévő különböző álláspontokkal. A beszámoló elemezte a fennálló nézeteltérések objektív és szubjektív okait, hangsúlyozva, hogy a kommunista pártok kapcsolatában a döntő tényező az, amely összefűz bennünket, a nézeteltérések átmenetiek.

A beszámolót vita követte.

A taggyűlés a beszámolót tartalmasnak találta, és elhatározták, hogy a beszámolót a vita tanulságaival kiegészítve más alapszervezetek, pártcsoportok, a kérdésekkel foglalkozó szemináriumvezetők rendelkezésére bocsátják.

KÖZGAZDÁSZ

A TE LAPOD!
TERJESZD!
OLVASD!

ÚJ SZAK:

a közlekedési specializáció

A közlekedés népgazdaságunk egyik fontos ága. Mintegy háromszázezer ember dolgozik ezen a területen, ugyanakkor állóalapjai a nemzeti vagyon jelentős hányadát ölelik fel. Ezenkívül a KGST-ben jelentkező újszerű problémák, (pl. a most megvalósítandó vagonpark), a kapitalista országokkal is bővülő kapcsolatok számos újszerű közgazdasági feladat megoldását követelik. A nagy feladatok megoldására a közlekedés csak kevés közgazdásszal rendelkezik — ugyanakkor itt is előtérbe kerül az alapok gazdaságos üzemeltetésének fokozott követelménye.

Ez a követelmény viszont egyetemünk számára azt jelenti, hogy gyökeresen meg kell változtatni a közlekedésgazdaságtannal összefüggő kérdések oktatási módját. Eddig ugyanis az ipar szakon belül működő közlekedési specializáció tananyaga lényegében azonos volt a tulajdonképpeni iparszakos anyaggal; csupán néhány közlekedés profilú tárgy jelentette a szakosítást. Most *a Közlekedés Gazdaságtana Tanszék felállításával új helyzet alakult ki.*

Milyen változások következnek be a közlekedési specializáció tanrendjében az új tanszék felállítása után? — kérdezzük Barna Gyula elvtárstól, a tanszék vezetőjétől.

— A tanterv — melyet az Egyetemi Tanács a közlekedési tárca és a közlekedési vállalatok széleskörű részvételével alakított ki (Kossa István és Csanádi György elvtársak személyesen is megjelentek és részt vettek a tantervi vitában) — a specializáció programját *lényegében önállósítja* — válaszolja Barna elvtárs. Itt rögtön meg kell jegyezni, hogy *a minisztérium rendkívül nagy súlyt helyez* megfelelő képzettségű közgazdászok képzésére, s minden segítséget megad. A segítség fontos része például — a tantervi javaslaton kívül — számos társadalmi ösztöndíj biztosítása a KPM illetve az egyes közlekedési vállalatok MÁV, MAHART, Autóközlekedési Igazgatóság, stb.) keretein belül.

Ami a szorosan vett tantervet illeti, a helyzet a következő: a közlekedési specializáció hallgatói természetesen tanulják az összes alapozó tárgyakat, bár már itt is van bizonyos változás. *A specializá'ódás az első évtől kezdve megindul.* Bővül például a földrajzoktatás: a harmadik, illetve a negyedik évben (összesen egy évig) *közlekedésföldrajzot* is kapnak a specializáció hallgatói. Változás a nyelvoktatásban, hogy a hallgatók a *külkereskedelmi szakkal egyenlő óraszámban tanulnak orosz, valamint nyugati nyelvet.* (Összesen heti nyolc órában.) Ezt egyébként Kossa és Csanádi elvtársak kifejezetten kérték.

Milyen szaktárgyakat kapnak a hallgatók? — érdeklődünk tovább.

Itt is sok a változás — folytatja Barna elvtárs. Mindenekelőtt *elmarad az ipari technológia oktatása.* Helyette közlekedéstechnikai ismereteket adunk; azonkívül egy évig *áruismeretet is hallgatnak* majd, mivel ez nélkülözhetetlen a szállítási problémák helyes megoldásához. Természetesen csak a teherszállításban szereplő fő árufajtákról van szó. Bővül a jogi tananyag is — *közlekedési és fuvarjoggal.* Könyvvitelből és statisztikából — az alapokon kívül — a megfelelő ágazati studiumot hallgatnak. A szocialista pénzügy tárgy keretében az oktatás második félévében a *közlekedési vállalatok finanszírozásáról* adnak elő.

A két alapvető szaktantárgy természetesen a közlekedés gazdaságtana, valamint a közlekedés üzemtana. Ez utóbbi tárgy keretében különösen nagy súlyt helyezünk a szervezési problémákra. A két fő tárgy oktatására természetesen a felső évfolyamokon (harmadik, negyedik év) kerül sor.

A matematika is fontos szerepet játszik a tantervben. Itt nemcsak az első két év alapozó oktatására gondolunk. Ezt követően ugyanis — a negyedik évben — kötelező felvenni a *„matematikai módszerek alkalmazása a közlekedésben" tárgyat.* A modern gazdasági szakember ugyanis ezt sem nélkülözheti. Említésre méltó még az ötödik évben oktatandó *belföldi és nemzetközi szállítmányozás,* valamint a negyedik évben *alternatív jelleggel* leadott közlekedési önköltségszámítás illetve belső szállítás és csomagolás.

Tehát elég nagyok a követelmények. A hallgatók terhelése minden évben heti 27—30 órára tehető — de a követelményekből nem lehet engedni, mivel a népgazdaságnak *égetően szüksége van* megfelelően képzett közlekedési szakemberekre, elsősorban közgazdászokra. Az idei elsőéves közlekedési specializáció első vizsgaeredményei általában nem rosszak — bár lehettek volna jobbak is. Különösen a 15 utóvizsga (nagyrészt filozófiából) lepett meg bennünket. Reméljük azonban, hogy ezek csak a kezdet nehézségei — fejezte be Barna elvtárs.

Becsky György

ÉRDEMI VITA?

Három napirendi pontunk lesz — kezdődött a II. évfolyam egy csoportjának KISZ-gyűlése.

I. Az elmúlt félév tanulmányi eredményeinek kiértékelése.

II. Uj alapszervezeti vezetők jelölése.

III. Terveink a következő félévre.

Ezután a csoportvezető átadta a szót a tanulmányi felelősnek, aki elmondta azt, amit mindenki tudott. Nyolc utóvizsga, különösen oroszból nagyon rossz az eredmény. A csoportátlag 4 tizeddel romlott, valószínű, nagyon gyenge a kari átlaghoz viszonyítva.

— Hozzászólás van? — kérdezte a csoportvezető.

Akadt néhány. Főleg az orosz oktatásról. Azt panaszolták, hogy a csoport négy tagja nagyon sokat tud — orosz tagozatú gimnáziumban végeztek —, ők természetesen jelesek, míg egy közepes, sok elégséges és négy elégtelen. Javítani az adott körülmények között, szinte lehetetlen. Ezt még a jelesek is elismerték, mert jóval több anyagot vesznek egy órán, mint más csoportok és emiatt a szakadék egyre nő a csoport két pólusa között. A gyengék kérték a tanszéket, hogy más csoportba kerülhessenek. Kérésüket azzal utasították el, hogy a harmadik év elejétől kezdve minden csoportban ugyanazt a szakszöveget tanulják.

Ezzel a hallgatók részéről befejeződött az eredmények tárgyalása. A csoportvezető vette át ismét a szót: Megkérdezte az egyik lánytól, nincs-e segítségre szüksége. Amennyire sírás közben lehet, a kérdezett élénken tiltakozott.

— Ugy érzi a csoport, hogy a rossz eredményt teljes mértékben a mostoha objektív körülmények okozták? — kérdezte Dobrovics elvtárs.

Halk moraj futott végig a „tömegen", néhány kényszeredett mosoly, semmi több. A tanár még hitetlenkedett.

— Ez tényleg így van?

Másodpercnyi csend emelte a kérdések súlyát.

— Akkor nagyon szomorú vagyok — próbálta felrázni a begyepesedett lelkiismereteket. Kevés sikerrel.

A nevelőtanár a csoport majdnem minden tagjától számonkérte, miért rontott — miért nem javított? A csoport sokra tarthatja nevelőtanárát. Még csak a szólási szándék látszik rajta, s már mindenki hallgat.

— Miért volt három utóvizsgája? — kérdezte az egyik fiút.

A mentegetődzés nagyon lanyha, ráadásul megreked a múltnál.

Később a kultúrmunkára került a sor.

— Hányan jelentkeztek az életforma-vita folytatására? — kérdezte a csoportvezető. — Egy... kettő... velem együtt hat.

— Mikor lesz — kérdi valaki.

Rövid, élénk vita. Csodálara méltó szenvedéllyel vitatkoznak e feltűnően lényegtelen kérdésen. Igaz, ez majdnem mindenhol így van.

Ki és mit olvas? A kép meglehetősen síralmas, bár mindenki mondott valamit. Ha mást nem, egy Jókai vagy Zola könyvet. Volt két Szolzsenyicin és egy Sartre. Nem vitatom, hogy ismerni kell a régieket, sőt ennek szükségessége azt kívánja, hogy ne 20—21 éves korban, hanem jóval előbb olvassák el őket. Hogy mai magyar írók illetve szakfolyóirat egyáltalán nem szerepel a műsoron, ezt csak megjegyzem.

— Tavaly azért javasoltam a vitákat maguknak filmről, irodalomról, életformáról, mivel kíváncsi vagyok a véleményükre, szeretem a művészetet, és szeretném, ha foglalkoznának vele. Mert jó dolognak tartom és sokkal többet ér, a fecsegésnél, amivel gyakran idejük jelentős részét töltik. Természetesen csak akkor van értelme, ha nemcsak ketten-hárman vállalkoznak, s főleg, mivel önkéntesen vállalják, rendszeresen el is jönnek a vitákra.

Sok kéz, majdnem mindenkié, a magasba emelkedik.

Kékesi József

ELKÉSZÜLT A LABORATÓRIUM

Egy kicsit megilletődik az ember, amikor belép az új laboratóriumba. Hófehér falak, csend, tisztaság. És vagy két tucat buksi fej hajol az asztalok fölé. Mindegyik saját asztala fölé. Elemeznek. A kémcsőben ismeretlen anyag, se szaga, se színe. Utoljára Columbus lehetett ilyen helyzetben, amikor az ismeretlen partok előtt állt. Aztán beleöntenek egy kis vörös-vérlúgsó oldatot, s felcsillan a szemük — megvan. Kék lett. S gyorsan feljegyzik: Fe, vas van benne.

S megint beleöntenek valami pirosat, sárgás-zöldet, s már nem akarok kérdezősködni, nem akarok zavarni. Dolgoznak. Tanulnak. Kényelmes feltételek mellett, csendben, nyugodtan.

Az új laborban.

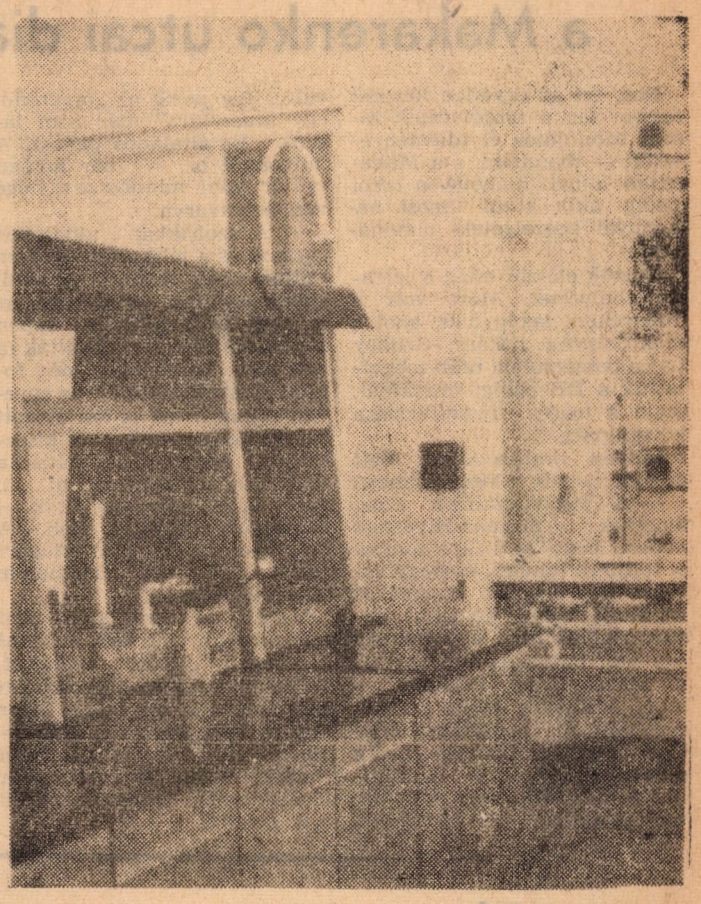

A foglalkozás után Rácz László elvtárssal, a laboratórium vezetőjével beszélgettem az új létesítményről:

— Régi vágyunk vált valóra az új laboratórium létrehozásával. A régit kinőttük, berendezései elavultak, korszerűtlenek voltak már, és egyre inkább a munka kerékkötőivé váltak. Most öt helyiséget kaptunk. Külön labor áll az elsősök és külön a másodikosok rendelkezésére. Ezenkívül már elkészült a mérlegszoba, az előkészítő és egy külön helyiség a tanszemélyzet számára. A berendezések, a laboratóriumi felszerelések egy része teljesen új, de a meglevőket is, részben saját erőből modernizáltuk.

Végezetül Rácz László elvtárs elmondta még, hogy az új laboratórium nagymértékben hozzájárul majd ahhoz, hogy ipari közgazdászaink alaposabb, mélyebb szakmai tudással hagyják el egyetemünket.

— Práger —

Néhány szó a szociológiáról

Szociológia. — Legtöbbünk számára meglehetősen homályos fogalom, valahol a társadalomtudományok körén belül. Ez a jelenség sajnálatos, annál is inkább, hiszen különböző szakokon, mint magánérdeklődés, esetleg mint tdk vagy szakdolgozat komoly szociológiai munka folyik. Itt nemcsak a múlt évi egyetemi és országos győztes szociológiai tdk dolgozatra gondolok, de hirtelen 22 hallgatót is el tudnék sorolni, akik az Akadémia, a Budapesti Pártbizottság vagy a Magyar Rádió számára szociológiai kutatásokat végeznek.

A „néhány szó" célja, nem a tárgy meghatározása, vagy alapfogalmak lefektetése. Ellenben azt szeretném kérdezni, miért van mindez így? Miért ismeretlen a szociológia? Miért csak magánérdeklődésként lehet vele foglalkozni? (Az idén szociológiai tdk témát sem tűztek ki!)

A reális jellemzéshez tekintetbe kell venni: 1. a szociológia fontosságát, tartalmát. 2. helyzetét más szocialista államokban. 3. fejlődését Magyarországon.

1. Bármennyire is nehéz lenne szociológia mibenlétére meghatározást adni, letagadhatatlan, hogy már Marx és Engels, majd később Lenin műveinek jelentős része szociológia, amennyiben a felépítményen belüli kapcsolatokat vagy az alap- és felépítményt elemzi stb. ők maguk szociológusok is voltak és támaszkodtak egyéb szociológiai eredményekre, megfigyelésekre. Munkásságukban ez még nem vált külön tárggyá. Azonban jelentősége ugyanott rejlik mint napjainkban: számok, statisztikák, átlagok mögött meglátni az embert; valamint az emberről vallott közfelfogás, közvélemény mögé adatokat állítani vagy megcáfolni a tévhitet. Tőkés államokban egész hihetetlen mértékben burjánzik a szociológia — téves, hibás világnézet, irányított osztályszemlélet alapján — s eredményeit sokszor nálunk is felhasználják.

2. A helyzet szocialista államokban.

Csehszlovákia, Románia, Bulgária igen hátramaradott, bár Prágában az utóbbi két évben már néhány érdekes kutatást tettek közzé. Viszont annál előbbre jár a Szovjetunió, Lengyelország, az NDK. A SZU sok egyetemén tanítanak szociológiát. Lengyelország néhány egyetemén külön szociológiai kar(!) van, szaktanszék mindenütt. A mi problémánkhoz az NDK áll legközelebb. Az utóbbi két nyáron kinn voltam és részt vettem egy kongresszuson Berlinben. A beszámolók refrénje ez volt: Miért nem támogatják nálunk a szociológiát?" Ez a „nem támogatják" pedig azt jelenti, hogy Berlinben a Humboldt Egyetemen háromtagú szociológiai tanács irányítja a szociológia megszervezését. Eddig (két éve) fakultatív előadások voltak, és egy csoport nyáron szociológiai gyakorlatot végez. De jövő tanévben megindul a szociológiai szak két—három csoporttal, Lipcsében már működik kéthónapos kötelező szociológiai gyakorlattal nyáron. És alakulóban vannak a szakok Magdeburgban, Freibergerben stb.

3. Mint a már említett államok, Magyarország is tagja a Nemzetközi Szociológiai Szövetségnek, s képviseltette is magát a kongresszusán. Az akadémia keretein belül a Filozófiai Intézetből önálló Szociológiai Kutatócsoport vált ki és ezzel megszületett felső szinten a tudományos vezető szerv.

Könyvkiadásunk biztosítja az alapvető műveket — gondolok például Hegedűs András. A jelenkori polgári szociológia főbb irányzatai című közelmúltban megjelent könyvére. A nehézség „csak" az utánpótlással van, s mint bosszantó érdekességet szeretném megjegyezni, hogy egyidejűleg a 61/62. év második szemeszterében nálunk oly akadozva haladó fakultatív szociológia oktatásával az ELTE-n nagy sikert ért el ugyanez a szeminárium, sőt ma is foglalkozik a kérdéssel egy tanszék. Legjobb tudásom szerint a nehézség nálunk sem hely vagy előadó hiánya, csak az új átvétele mindig döcög.

De szükségszerű ez?

Idén is indul fakultatív oktatás, gondolva különösképpen új érdeklődőkre. Reméljük, nem lesznek időproblémák, s ha a jövő év reményeit is kifejezhetem talán majd a mi egyetemünkön is, bekerül az órarendbe kötelező tárgyként, önálló tanszékkel a szociológia.

Tomka Miklós
III. évf. agrár

A nyelvoktatás távlatai

Egyre több tanulmány, cikk, értekezés — viták, bizottsági ülések, beszámolók hangzanak el a nyelvoktatás kérdésében. A főiskolai reform szintén azt sugallja, hogy ezen a területen is történjenek újítások, teremtsük meg a modern nyelvoktatás kereteit.

Nehéz feladatra vállalkozik az, aki ezeknek az új törekvéseknek általánosítását próbálná megfogalmazni. Nem is merem én se a meghatározás logikai formáját választani, hanem egy-két vonást szeretnék felvetni, megrajzolni.

A nyelvtoktatás korszerű törekvései között feltétlenül szerepel.

1 *A gyakorlati szempont.* Ez legtöbbször egybeesik a *beszédre neveléssel.* Könnyebb a beszédből áttérni írásra, fordításra, megértésre, mint bármelyik más készségből a többire.

2 *A tananyagok átrendezése.* — Egyre élesebben differenciálódik a nyelvi képzésen belül az a) irodalmi, b) gazdasági, c) műszaki szempont. De ezenkívül átrendeződik még a nyelvtan problémaköre is, és elvont szabálygyűjteményből az élő mondat tulajdonságainak, funkcióinak ismeretévé válik.

3 *A gépi segédeszközök.* — Megjelenik a technika, mint a tanár és a tanuló segítőtársa, barátja. Szemüveget kért a szemünk, teleszkópot és mikroszkópot. Hangunkat objektíválta és megörökítette a lemez és a magnetofonszalag. Itt-ott már jelentkeznek a fordítógépek és tanítógépek. Az összes gépi segédeszközöket egyesíti a nyelvi laboratórium.

A nagy világvárosokban már régebben is működnek nyelvoktatási céllal működő gépesített központok, melyeknek munkája meggyorsítja a nyelvtanulást, és elmélyíti az automatizálást. A moszkvai idegen nyelvek főiskoláján a szigorlat elé lépő tanuló meghallgatja szalagról régi felvételeit, és saját hangján keresztül idézi fel saját nyelvi fejlődését. A nyelvi laboratórium nemcsak fonetikai, hanem lexikai és grammatikai funkciókat is betölt.

A nyelvi stúdiók minden lehetséges módszertani funkciót biztosítani tudnak. Gyakorlatilag két nagy részre oszlanak. Gyakorlóterem és archívum. A gyakorlóteremben történnek a nyelvórák, illetve azok egy része. Magnetofonok, mikrofonok, tanári irányítóasztal, filmvászon, vetítő — íme ezek a mi műszaki segítőink. A tanár szerepe egyáltalán nem csökken, sőt növekszik. Sokkal komplexebb és sűrűbb munkát kell végeznie. Az archívum viszont a hallgatók birodalma. Ott kölcsönözhetik ki a kívánt tekercsket, és magát a leckét is „fülükkel tanulhatják".

E világméretű ütemgyorsulásban egyetemünk, nyelvi intézetünk is síkra száll az új formákért. Kísérleti módszereket vezet be az oktatásba, és a jövőben — bár szerény keretek között — de reméljük, hatékony nyelvi stúdiót állít fel, és a jövő félévek egyikében már az órák egy része a stúdióban megy végbe.

Reméljük megismétlődik majd az, ami már többször is előfordult: egyetemünk nyelvi intézete bizonyos területeken irányt mutat egyéb nyelvoktatási szerveknek.

Dr. Fülei—Szántó Endre

Emlékeztetőül...

Mint egyetemi hallgatók közül egy — szeretném kinyilvánítani gondolatomat arról, hogy az idén névadónk, Marx Károly halálának 80. évfordulója alkalmából (1883. III. 14) tiszteletére méltó megemlékezést tartsunk, mely tükrözné azt a mély hálát, amelyet azon ember iránt érzünk, aki az emberiségnek a legtöbbet adta Lenin előtt.

Tisztelettel:
T. A.
I. évfolyam ipar szak esti tag.

DICSÉRET

Az egyetemi KISZ Végrehajtóbizottság dicséretben részesíti Büdy Géza, Csuhai Miklós, Kollár Zoltán, Korpás Attila, Matheisz Erzsébet, és Náthon István elvtársakat, akik 1963. február 4—8-ig a KISZ Budapesti Bizottsága megbízásából falusi KISZ-szervezeteket segítő munkán vettek részt.

Miért akar kollégium lenni a Makarenko utcai diákotthon?

Nos, ezt az egyetlen kérdést teszem fel, a többit rátok bízom. Mondjátok el véleményeteket! — mondtam, s a Makarenkó utcai diákotthon lakói pedig akik közül most néhánnyal beszélgetek, elmondták.

Nézzük először talán a jelenlegi helyzetet. Most volt a diákotthoni lakógyűlés, ahol a diákbizottság titkára, Szuhay Lajos beszámolója után megvitattuk a DB eddigi munkáját, majd a tagok újraválasztása következett.

Milyen problémákról esett szó, és melyek a legégetőbbek?

— A legfontosabbak azok, amelyek megakadályoznak abban, hogy a diákotthonban is tudjunk tanulni, és hogy valóban jól érezzük magunkat itt. Aránylag kis dolognak látszik például, hogy a szobákban egy szál hatvanas égő „ontja" a fényt! Igaz, Puskás? — mondja Kovács Attila a diákbizottság új tanulmányi felelőse. Puskás Levente pedig élénken helyesel. — A múltkor például kétszázas égőt hozott egyikünk, de kivetették vele. Igy pedig az „orrunktól egy arasznyira" már nem látunk. Ez általános panasz. A lányoknál is — bár hatágú csillár van, mindössze egy égő van becsavarva.

— A szobákban nincsenek fogasok és a télikabátokat nem tudjuk hová tenni. Azonkívül akadályozott a tanulásban az is, hogy a diákotthont éppen vizsgaidőszakban renoválták (a renoválás lapzártakor még folyik. A szerk.) Miután az egyetem olvasóterme is korlátozott befogadóképességű, akik kiszorultak, kénytelenek voltak a renoválás zajában tanulni, ott, ahol erre helyet találtak — panaszolja Miklódi Zoli. A hely gyakran papírral letakart asztal volt, egy mészhalom szomszédságában.

Végül, de egyáltalán nem utolsósorban meg kell említeni a hidegen „fűtött" szobákat. És ez nemcsak az idén, hanem már tavaly is így volt. Egész nap enyhén tűrhető a hőmérséklet, de este felé annyira romlik, hogy 10 órakor már fridzsidernek lehet használni a fűtőtestet.

Ezekután kételkedem benne, tudnának-e pozitívumokat is mondani a diákotthonról. Kellemesen csalódtam.

Igenis, vannak pozitívumok — mondja Kovács Attila. Például gyakran rendezünk a szobák között tanulmányi és tisztasági versenyt, amelyen értékes díjakat, például rádiót is lehetett nyerni. A mi szobánk tavaly nyert is egyet. A szobaközösségek is megerősödtek, ebben a kollégiummá alakulás csak további jó eredményeket hozhat. Szerintem, ha az egyetem gazdasági hivatala több támogatást fog adni, ezek a fentemlített promlémák megoldódnak és ez jó hatással lesz a szubjektív problémák megoldására is — fejezte be Salacz Gergely. Az illetékesek megígérték, hogy ha kollégiummá alakulunk, ezen a téren is megteszik a szükséges intézkedéseket. Sőt, ígérték például vzeetékes rádió felszerelését is, amely nemcsak a rádióműsort közvetítené, hanem mintegy diszpécser berendezéssel kötné össze a portát a szobákkal.

Kéthly Katalin

Vizsgáztunk

Ki így — ki úgy

1. A jó tanuló:

10 napot hagyott erre a vizsgára, és tökéletes időbeosztása segítségével sikerült teljesen elsajátítania az anyagot. Nem fél és nem remeg. Elnéző mosollyal szemléli azon szerencsétlenek tömegét, akik a folyosón nyitott könyvvel a kezükben fel-alá rohangálnak, próbálják a számukra érthetetlen betűhalmazból kihalászni a nemlétező összefüggéseket.

Vérnyomása, és vércukorszintje normális, fogai épek, és köszöni szépen, nem dohányzik. Egyetlen szenvedélye, hogy egyetemi előadásokra jár és jegyzetet készít.

Ellentétben az átlagemberrel, nem rémíti meg a vizsgáztató látványa, és élvezettel hallgatja saját, rendkívül tömör és elmés megállapításait a tananyaggal kapcsolatban. Előadását a nem kötelező, de ajánlott irodalomból vett frappáns idézettel fejezi be, megköszöni a jelest és siet haza, mert otthon — mily öröm —, már várja a következő vizsga rendkívül érdekes és tanulságos anyaga.

2. A lezser:

Ő is tíz napot hagyott erre a vizsgára, ebből nyolcat sátáborban töltött Mátraházán, ahol megismerkedett egy „ilyen cuki" kislánnyal, és így idejét megosztotta a Cuki és a tananyag között. (Amennyiben egész nap Cukit tanította sielni, és egyéb közhasznú dolgokra, este pedig tárgyilagosan megállapította, hogy ma sem tanult semmit.)

Az utolsó napon lázas szorgalommal feldolgozta az egész anyagot, apró cetlik formájában, amelyeket különböző zsebeiben meghatározott rendszer szerint helyezett el.

Nem fél és nem remeg. Tisztában van vele, ő még a láncait sem veszítheti. Kinn a folyosón idegsokkos társait viccekkel, bűvészmutatványokkal szórakoztatja, majd észreveszi, hogy otthon hagyta az indexét, de nem tesz semmit, gyapjú kalap!

Oh, pardon! felkiáltással tollat és papírt kér a vizsgáztatótól, hogy leírhassa eljövendő feleletének vázlatát, majd kidolgozva megfelelő zsebéből a megfelelő cetlit, fölényes nyugalommal munkához lát. Ha a vizsgáztató gyanús szándékkal közeledik hozzá, egy nagyvilági mozdulattal felkapja a puskát, kifujja bele az orrát, majd elnéző mosollyal a zsebébe nyúl, miközben nem felejti el megjegyezni, hogy átkozott tüdőbaj! Felelete a maga nemében egy remekmű. Rugalmasan siklik át egyik témáról a másikra, miközben meggyőzi a vizsgáztatót, hogy az anyaggal kapcsolatos eddigi elképzelései tévhitek. Esetleg elismeri, hogy tévedett, illetve, jól gondolta, de rosszul fogalmazta, ez azonban csak indiszponáltságának és a korai (késői) időpontnak tudható be.

Nem, köszöni szépen, jó neki a négyes is, kezit csókolomot köszön és siet haza összecsomagolni, ugyanis a következő vizsgájára legalább három napja van, abból legalább kettőt szeretne vidéken tölteni!

3. Az ideges:

Legszebb példányai a lányok közül kerülnek ki. Rendkívül könnyű felismerni e típus képviselőjét, ugyanis legfőbb jellegzetessége az, hogy vizsga előtt, kb. kétpercenként megesküszik apja, anyja, valamint eljövendő gyermekei egészségére, hogy nem tud semmit, sőt, ki fogják rúgni.

Fel-alá rohangál a folyosón, felkeresi az összes mellékhelyiségeket, és minden igyekezete arra összpontosul, hogy zsebkendőjének legalább a felét sikerüljön szájába gyömöszölni.

Mielőtt átlépné a „Küszöböt", végigfut előtte egész eddigi élete, majd egy pillantást vet a jövőbe, s látja magát, amint egy mártír megdicsőült mosolyával az arcán, fogadja a csoporttársak őszinte, (?) részvétnyilvánítását. Az áldozati bárány meggyötört pillantásával néz a vizsgáztatóra, miközben hangja ütemesen elcsuklik és egész testfelülete harmonikus rezgőmozgást végez.

Még a legedzettebb vizsgáztatót is megindítja az emberi gyengeség ilyen tömény megnyilvánulása, és előszedve a berozsdásodott jóindulatot, közepesre értékeli a feleletét.

Az Ideges ezután határozott léptekkel elhagyja a helyiséget. Kint a folyosón fogadja a csoporttársak őszinte (?) gratulációját, majd szilárd hangon nyugalomra inti a többieket, miközben nem felejti el megjegyezni, hogy legalább négyest érdemelt volna.

4. A rossz tanuló:

Ide tartoznak többek között azok az emberek, akiknek a vizsgákon következetesen pechük van. A legszigorúbb vizsgáztatót, a legrosszabb időpontot és tételt kapják, s átlaguk ennek következtében, három egész alatt van. Notórius bizonyítványmagyarázók, akik már a vizsga előtt megmagyarázzák eljövendő kettesüket (egyesüket).

A rossz tanuló típusa egyetemünkön teljesen kiveszőfélben van. Ma már csak az I. II., III. és IV. évfolyamokon található elszórtan néhány megrögzött, ezeket azonban a következő ISZM-vállalások teljesítésével egyidejűleg teljesen felszámoljuk.

A teljesség kedvéért meg lehet még említeni, a Strébert. De én nem teszem! Minek haragítsam magamra az ismerőseimet?

—puskás—

KÖZGAZDASZ
a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja
Cím: IX., Dimitrov tér 8.
Telefon: 186—850/128 m.
Szerkeszti: Bögre Gyuláné
Kiadja Hírlapkiadó Vállalat
Készül a Szikra Lapnyomdában
Megjelenik 2 hetenként

Egy kis pletyka a villamoson

Szidta a hatvanhármast, a csuklós villamosokat, a tömeget, a magányt, az esős időjárást, a szárazságot, aztán rátért az egyetemre, mert elsőéves és még új a téma.

Hirtelen abbahagyta, szeme megcsillant és boldogan lihegte:

— Megkaptam, megvan!

Utólag rájöttem, csodálkoznom kellett volna, meglepődnöm, tisztelnem, becsülnöm őt, aki kiharcolta, megszervezte... Ehelyett fölényesen, gőgösen megkérdeztem:

— Te is a Váczi utcában? Pedig biztosan tudtam, hogy máshol, más boltban nincs, és mint egy győztes hadvezér kihúztam a táskámból a könyvet. Azt a könyvet, amelynek megszerzésére olyan nagyon büszke volt. A marxista filozófia alapjait.

Láttam, hogy egy pillanatra meghűlt benne a vér, hogy egy pillanatra kihagyott a lélegzete. Elhűlt, csodálkozott, elámult, hogy erre más szintén képes lehet.

— De ez semmi — legyintett egy másodperc múlva. Ezt nézd — és fagyos lábára mutatott.

A koleszban laksz? — kérdeztem együttérzően.

— Ühüm — biccentett a fejével és láthatóan élvezte a villamos melegét.

— Na és mit szólsz a szombati rendezvényhez? — csapott át egy másik témába. Ugye, egész jó volt. És a Psota... Tudod ő a kedvencem. Cuki pofa, mi? Remekül játszott megint. Neked is tetszett?

Izé... tudod, szóval őszintén szólva nem is tudom miről beszélsz — dadogtam kissé zavartan. Hol volt?

— Nálunk.

— A kollégiumban?

— Nem, az egyetemen. A Közgázon.

Most én csodálkoztam. Mert erről nem tudtam. Pedig odajárok.

Az egyetem elé értünk.

— Leszállsz? — kérdeztem.

— Nem. Tovább megyek. Mit keresnék este az egyetemen? — csodálkozott.

— Nem bent vacsorázol?

Nincs menzajegyem. És megint elindult a panaszáradat. Pedig azt hiszem járna nekem. Sok olyan kap, akinek nincs rá szüksége. És eladják. Persze jól jön az a kis zsebpénz!

— Igen, jól jön — válaszoltam bután, de mást nem tudtam mondani.

— Te, akkor én megírom ezeket a Közgazdászba. Tudod sose lehet tudni... Tehát a jegyzetek, a fűtés, a rendezvények propagandája, a menzajegyek...

— Te, nem azért mondtam. Nem kell. Csak tudod néha jó valakinek megmondani. Szóval nehogy megírd! Nem szeretek senkivel sem összeveszni! Szevasz — és már törtetett az ajtó felé.

Még hallottam, amikor dühösen rákiáltott egy férfira:

— Hülye, nem tud vigyázni!

— Gegesi —

1963. március 2-án szombaton 21 órakor

FARSANGI KÖZGAZDÁSZ BÁL

Zene: IFJÚSÁGI JAZZ ZENEKAR

Országjáró pénzügyesek

Időnk sincs már sok,

hiszen lassan letelik a négy év, hely sincs már sok, ahol még nem jártunk széles e hazában. Dobogókő következett. [illegible] tág 700 méter, a hó vastagsága változó volt. A hóba merülési verseny első helyezettje Vincze György 186 cm (81,7 kg), a kilencedik Csemniczky Katalin 153 cm (40 kg). A többiek is csuromvizesek lettek.

Nagyon kellett spórolni a fával, ezért a következő intézkedéseket vezettük be: fát csak annyit loptunk, amennyit elbírtunk, tüzelni csak addig tüzeltünk, amíg ébren voltunk. 3 lány és 6 fiú (az összesen 9 fiú), ezzel az intézkedéssel megspóroltunk még napi két alágyújtást is.

Szerettük a bablevest, a napsütötte csillogó havat, Marika Kiliust, Spurikát, az örökifjú pincért, mindezeken felül viszonylag keveset vesztegettünk, tehát szerettük egymást.

A másfélkilométeres lejtő,

ahol sielni lehet igen-igen meredek. Vincze, aki — miután lesiklott rajta — azt állította, hogy Magyarországon nincs olyan sielő, aki spurban lemenne itt. Ezen jó darabig vitatkoztunk, neveket soroltunk fel, miközben Vincze még kétszer lesiklott rajta csak úgy spurban. A vita jelenleg még tart.

Sok munkát fektettünk abba — és még ma sem tudunk határozottan pozitív eredményt felmutatni — hogy Vancsikot lebeszéljük a következő téli olimpián való részvételről. Igaz, hogy itt volt a lábán először sí, de öt napig le sem vetette. Esett, csúszott, bukott, repült pitymallattól — vecsernyéig. Távozása érzékeny veszteséget jelentene az MNB kecskeméti fiókjának. (Jelenleg Kisinócon gyötrődik.)

Jók voltak még: Sonnevend (4), Csemniczky (16), Venczel (17.1), Szentesi (19), Kiss Mihály (41) sível; Kiss Margit (18) Laurencsits (27) sí nélkül. (Zárójelben az esések számát közöltük.)

Apróbb események: három közgazdász meg akart verni 4 mérnököt; (mi jöttünk ide előbb, mi hoztuk rendbe a pályát, gyere ide, ha... gyere te ide... stb.). Még mindig ez az örök harag. Ejnye! Feltoltuk az autóbuszt Pomáztól, fent belefordítottuk az árokba és otthagytuk. Vancsik megszubkontrázta a piros ultimat és neki volt igaza. Jó volt.

Pihentünk sokat (Szentesi), nevettünk sokat (Venczel, Laurencsits), káromkodtunk sokat, mert hideg volt a víz (X... Y...), csúszkáltunk sokat (ródli, sí). Vincze nagyon keveset beszélt. Okosat. Sonnevend csak a fejét ingatta.

Jó volt, kár, hogy olyan rövid az uv. időszak.

Örültünk annak,

hogy öt napig fenn ragyogó napsütéses idő volt, míg Pesten lucsok és köd. Félmeztelen napoztunk, trikóban hógolyóztunk. A fagykenőcsöt bakancskenésre használtuk. A helyzet annyiban változott, hogy most a borús Pesten szomorkodunk, hogy Dobogókőn olyan szép idő van...

Elveszett: két sapka, kél félpár síléc botokkal, Szentesi öve, zoknija, pénztárcája, melegítője, cipője és Csemniczky a nagy hóban.

Pakoláskor mindent megtaláltunk.

Új szóösszetételek édes anyanyelvünk számára: tohonya-nokedli, mocsokalbum, kozmopolita-ló, kontra-lokálpatrióta-zsiráf stb.

Örömmel figyeltük Kiss Mihály fejlődését a síelés területén. Úgy ment neki, mint a népgazdterv. Én csak egyszer próbáltam meg, de úgy jártam, mint statisztikából. Legközelebb nem tudom, mikor próbálom meg. Farkassal (vulpus) nem találkoztunk, pedig bicsak mindig volt nálunk.

Tavasszal, ha ismét megyünk valahová, több kenyeret és jobb élménybeszámoló-írót viszünk magunkkal.

— Laurencsits —

EGYETEMI EPIZÓDOK

A menzán nyolc tagú társaság ül egy asztalnál. Az ebédet már régen befejezték, s csak beszélgetnek és cigarettáznak. Szabad helyet már alig lehet találni, csúcsforgalom van. A menzavezető — látva, hogy sok helyet foglalnak el — odamegy és megkéri őket: „Elvtársak, már több mint egy órája ülnek itt. Adják át inkább a helyüket azoknak, akik most akarnak ebédelni."

A válasz felettébb eredeti és logikus volt: „Kikérjük magunknak! Mi nem vagyunk elvtársak."

Az asztaltársaságot orvostanhallgatók alkották.

Régi divat fogadásból különféle képtelen „mutatványokat" produkálni egy-egy sikeres vizsga után. Ebben a félévben is hallottunk (és láttunk) néhányat. Különösen matematikai vizsganapokat követően. Valaki például — a jeles feletti örömében (vagy inkább fogadalmától kényszerítve) bukfencet vetett a második emelet legforgalmasabb pontján, a tanácsterem előtti folyosóelágazásnál.

Lehet azonban egy elégségesért is meglepő dolgokat művelni. X. Y. — amidőn átcsúszott — megkérte a vizsgáztatót, ne vegye zokon, ha ő négykézláb hagyja el a termet. A tanár hajlott a tréfára, odament az ajtóhoz, kinyitotta és „udvariasan" így szólt: „Parancsoljon! Egész nyugodtan!"

Olvasóink írják

Egy rendelet margójára

Üdvözlet dr. Timár Mátyás elvtársnak, az új pénzügyminiszternek abból az alkalomból, hogy a maga dolgát ügyesebben csinálja, mint a kerékkötők a magukét, akik adminisztratíve — de nem érdemben — mindent elkövetnek, hogy a termelés stagnálása mellett is kimutassák, többet termelnek. Ehhez a törekvésükhöz felhasználnak minden legális és illegális lehetőséget. Például minden rajzszámváltozást, minden lényegtelen műszaki változást, minden darabszámos eltérést stb., stb., hogy árvetésüket milliószor átdolgozhassák és az áron minden alkalommal emelni tudjanak. A Ganz-MÁVAG mindennapi munkájából ezer példát is fel lehetne erre hozni! Papíron akkor is teljesítjük a tervet, ha a valóságban nem. Szatírikusan mondva, több tortát eszünk anélkül (mivel kisebbek lesznek a darabok — itt pedig és máshol is, magasabbak lesznek az árak), hogy valóban több tortát ennénk. Igy törekszenek a vállalatok indokolatlan nyereségekre szert tenni és ha másképpen nem, hát legalább forintösszegben teljesíteni a tervet.

Ez a vállalati törekvés szemben áll és ellentétes a felettes hatósággal és a népgazdaság érdekeivel. Ezen törekvés ellen ügyes intézkedés a PM és az OÁ 112. (1963.) P. K. 4. számú közös utasítása.

Persze, a vállalati illetékesek ezek után is mindent el fognak követni az indokolatlan nyereségek megőrzésére. Hiszen ez a nyereség eddig sem volt ideális. Jó ez az intézkedés, de nem elég. Úgy gondolom, hogy az anyagi érdekeltség további tökéletesítésével — esetleg teljes vezetési reformmal gyökeres változást lehetne elérni. Gondolok itt a szovjet közgazdászok, elsősorban Liebermann professzor javaslataira, állásfoglalására, a szervezéssel, vezetéssel és a tiszta nyereséggel kapcsolatban.

Úgy gondolom, egyet előre lépünk ezzel a PM-utasítással, és szűkült a gazdasági élet területén a „szabadrablási övezet". Csapás ez azokra, akik azt az elvet vallják a pénzgazdálkodásban, hogy az „állam — állam", olyan mindegy, melyik zsebben van a pénz! — és ezzel lassítják, sőt gátolják lendületes előrehaladásunkat a kapitalizmussal folytatott létfontosságú versenyben. Üdvözölni tudom az új pénzügyminiszteri gondolatot, ha a végrehajtása is következetes lesz. E célból szigorúan ellenőrizni kellene a vállalatok árvetéseit, és utókalkulációs eredményeit. Bátor, és tudományosan megalapozott intézkedésekre van még szükség, hogy a szocialista gazdasági életből eltűnjenek az „ancien regime" még meglevő fehér foltjai. Ezért kell nekünk sokat, de nagyon sokat tanulni.

Tisztelettel:

T. A.

I. évf. ipar szakos esti hallg.

Figyelmetlenség

Gondatlanság miatt majdnem baleset történt a napokban az egyes előadóban. Nyolc óra előtt néhány perccel már gyülekeztek az elsőévesek az I. előadóban, mikor az egyik üvegtetőn dolgozó munkás leejtette szerszámát. Az ezernyi szilánk kíséretében az előadóba zuhant.

Szerencsére baleset nem történt, de ez csak a véletlennek köszönhető. Helyesebb lenne az esetleges javításokat olyankor elvégezni, amikor nem tartózkodnak az előadókban...

B. M.